

ние базируется на следующих принципах: объективное оценивание на каждом практическом занятии и итогового уровня знаний студентов, поэтапное проведение итогового модуля, прозрачность оценивания, своевременно подготавливается к участию в практическом занятии и итоговом модуле тематический больной.

Ключевые слова: преподавание внутренней медицины, Болонская система, оценивание студентов.

THE SIGNIFICANCE OF THE PRINCIPLES OF THE BOLOGNA PROCESS IN RAISING THE QUALITY OF EDUCATION AT THE DEPARTMENT OF INTERNAL MEDICINE

V.M. Haliuk, N.M. Haliuk, M.I. Yavors'kyi

Abstract. The paper generalized topical problems of teaching internal medicine at a higher school at the present stage. The methods adduced raise the qualitative progress of students, since it is the principal requirement of the educational process. The introduction into the pedagogical process of the principles of the Bologna system has shown that a qualitative education is based on the following principles: an objective assessment at every practical class of the initial and final level of students' knowledge, a step-by-step conduction of the final module, transparent assessing, a thematic patient trained beforehand to participate in a practical class and the final module.

Key words: teaching internal medicine, Bologna system, students' evaluation.

National Medical University (Ivano-Frankivsk)

Рецензент – проф. О.І. Федів

Buk. Med. Herald. – 2012. – Vol. 16, № 3 (63), part 1. – P. 159-161

Надійшла до редакції 12.04.2012 року

© В.М. Галюк, Н.М. Галюк, М.І. Яворський, 2012

УДК 61:621.397.13/.398

В.М. Лобас, А.В. Владзимирський, О.Т. Дорохова, В.Г. Осташко

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЕЛЕКТРОННІЙ ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ НА ФАКУЛЬТЕТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Донецький національний медичний університет ім. М.Горького

Резюме. У Донецькому національному медичному університеті ім. М. Горького організовано цикл тематичного вдосконалення «Електронний менеджмент (телемедицина та інші інформаційні технології) в охороні здоров'я». Цикл відрізняється застосуванням сучасних педагогічних технологій, використанням елементів дистанційного навчання при позааудиторній підготовці та під час лекцій, поглибленим вивченням медичних інформаційних систем, комплексним та системним вивченням телемедицини. Для забезпечення більш якісного навчання підготовлено до видання навчальний посібник «Телемедицина в системі організації та мене-

джменту охорони здоров'я» обсягом близько 14 авторських аркушів, який рекомендовано до видання Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України. За перший рік існування циклу зафіксована велика зацікавленість до нього з боку представників різних медичних структур. Вдало пройшли навчання близько 80 курсантів (переважно організаторів охорони здоров'я міських лікарень) з 9 областей України.

Ключові слова: навчання, дистанційна освіта, електронна охорона здоров'я, телемедицина, методичне забезпечення.

Сьогодні електронна охорона здоров'я (від англ. eHealth), тобто використання інформаційно-комунікаційних технологій як у даному конкретному місці, так і на відстані, відкриває унікальну можливість для розвитку суспільної охорони здоров'я [12]. Формування єдиного медичного простору шляхом розвитку електронної системи охорони здоров'я сприяє здійсненню основних прав людини в результаті підвищення рівня справедливості, солідарності, якості життя і якості медико-санітарної допомоги. Електронна охорона здоров'я виражається в цифрових продуктах, системах і послугах медико-санітарного призначення; вона впливає на національну систему охорони здоров'я шляхом підвищення ефективності меди-

чного обслуговування й поліпшення доступу до медико-санітарної допомоги, особливо у віддалених районах, для інвалідів і осіб літнього віку. eHealth приносить користь провайдером медико-санітарних послуг, фахівцям і кінцевим споживачам за рахунок підвищення якості обслуговування й зміцнення здоров'я, а також вона позитивно позначається на вартості медичної допомоги [12]. Саме телемедицина є ключовим, у багатьох аспектах навіть найвагомішим компонентом електронної охорони здоров'я [1]. Телемедичні процедури забезпечують безперервність медико-санітарної допомоги та націлені на вирішення важливих кадрових та економічних проблем галузі. Менеджер системи охорони здоров'я пови-

© В.М. Лобас, А.В. Владзимирський, О.Т. Дорохова, В.Г. Осташко, 2012

нен володіти знаннями стосовно електронної охорони здоров'я та телемедицини з метою ухвалення обґрунтованих, раціональних управлінських рішень, для впровадження найсучасніших технологій, істотного покращання системи медико-санітарної допомоги [1, 9].

Враховуючи вищезгадане, колективом кафедри організації вищої освіти, управління охороною здоров'я та епідеміології ФПО Донецького національного медичного університету ім. М. Горького створено цикл тематичного вдосконалення «Електронний менеджмент (телемедицина та інші інформаційні технології) в охороні здоров'я» для спеціальності «Організація та управління охороною здоров'я». Розроблено робочу навчальну програму, методичні рекомендації, підготовлено лекції та навчальні матеріали для практичних занять, комплекти для тестового контролю знань [10]. Серед навчальних матеріалів циклу слід відзначити спеціально підготовлений до видання навчальний посібник «Телемедицина в системі організації та менеджменту охорони здоров'я» обсягом близько 14 авторських аркушів. Застосування посібника забезпечує більш якісне та системне засвоєння знань.

Основними змістовими блоками циклу є:

1) Електронний менеджмент в охороні здоров'я як засіб створення єдиного електронного медичного простору. Концепція медичної допомоги, що центрована на пацієнті (громадянині). Електронна охорона здоров'я: визначення та регламентація ВООЗ, історія, основні поняття, функції, концепції та методи, сучасний стан та перспективи розвитку.

2) Юридичне регулювання телемедичної діяльності, електронного документообігу та захисту медичної інформації.

3) Інфраструктурні рішення в галузі електронного менеджменту в охороні здоров'я. Стандартизація та інтероперабельність медичних інформаційно-телекомунікаційних технологій та електронної медичної інформації. Формування інфраструктури для телемедичної діяльності. Грід-мережі в охороні здоров'я: визначення, структура, задачі, функції. Грід-мережі як інфраструктура для єдиного електронного медичного простору (рис. 1).

4) Телемедицина: визначення, історія, значення, види та побудова сучасних систем, тренди розвитку. Етико-деонтологічні аспекти телемедицини. Основні види телемедичних процедур. Оцінка ефективності телемедичної діяльності.

5) Телемедицина в електронному менеджменті охороною здоров'я: телемедична взаємодія між рівнями медико-санітарної допомоги, методи комплексного використання телемедичних систем та засобів для менеджменту обласної (міської) системою охорони здоров'я, аудит лікувально-діагностичної роботи медичних закладів та управлінські рішення в охороні здоров'я за результатами телемедичної діяльності.

6) Методи синхронного та асинхронного телеконсультування: показання, методи здійснення. Основні клінічні інструменти телемедичного консультування. Основні телемедичні навички. Діагностична та лікувальна медична апаратура з телемедициними функціями.

7) Інтернет в електронному менеджменті системою охорони здоров'я. Медичний Інтернет: стан, види ресурсів, лікар-орієнтовані та пацієнт-орієнтовані ресурси, можливості, мережена медична етика. Електронний менеджмент доказової медичної практики та системи охорони здоров'я. Інтелектуальна веб-підтримка медичної практики та організації охорони здоров'я.

8) Електронний менеджмент документообігом у системі охорони здоров'я: визначення, задачі та функції, основні складові (електронний документ, електронний цифровий підпис, телекомунікаційно-апаратні комплекси), методи оцінки ефективності.

9) Електронні медичні записи: визначення, види, значення, реалізація в системі охорони здоров'я. Медичні інформаційні системи: види та стандарти, складові, принципи роботи та використання. Основні складові типової медичної інформаційної системи на основі стандарту HL7: лабораторна інформаційна система, радіологічна інформаційна система (PACS).

10) Методи забезпечення окремих аспектів електронного менеджменту охорони здоров'я: mHealth (мобільне здоров'я), електронна рецептура, RFID-ідентифікація, смарт-карти, електронне навчання (засіб забезпечення безперервної професійної освіти), комп'ютерне асистування в лікувально-діагностичному процесі.

При розробці програми циклу використано адаптовану програму з навчання телемедицини, у підготовці якої ми раніше брали участь у складі робочої групи International Society for Telemedicine and eHealth (www.isfteh.net) [4]. Завдяки цьому, з одного боку, під час проведення циклів ми маємо можливість зробити акцентування та адаптацію змісту або форми навчальних матеріалів з урахуванням індивідуальних особливостей аудиторії. Це забезпечує більш якісне засвоєння інформації, швидке та ефективне досягнення мети навчання. З іншого боку – робоча програма нашого циклу гармонізована з навчальними програмами з телемедицини та електронної охорони здоров'я провідних світових ВНЗ.

Величезний обсяг лекційного матеріалу курсантам надають співробітники кафедри та спеціально запрошені фахівці з окремих питань. Основні питання, що розглядаються на лекціях:

- теоретичні та концептуальні аспекти, правове регулювання електронного менеджменту в охороні здоров'я;

- інфраструктура електронної охорони здоров'я, грід-мережі в охороні здоров'я;

- уведення в телемедицину, основні телемедичні процедури та інструменти, організація телемедичної діяльності та оцінка її ефективності;

Рис. 1. Лекція із застосування грід-мереж як інфраструктури для єдиного електронного медичного простору

- аудит та менеджмент діяльності лікувально-профілактичного закладу при постійному використанні телемедицини;
- стандартизація та інтероперабельність в електронній охороні здоров'я;
- менеджмент електронним документообігом у системі охорони здоров'я;
- медичні інформаційні системи, електронні медичні записи;
- електронне навчання для забезпечення безперервної професійної медичної освіти;
- інтелектуальна веб-підтримка медичної практики та організації охорони здоров'я, комп'ютерне асистування в лікувально-діагностичному процесі.

Лекції здійснюються як безпосередньо, так і з використанням відеоконференції. При цьому також поєднується власне лекція та практичні навички з використання конкретної системи відеоконференц-зв'язку. Додатково курсанти мають можливість відвідати науково-практичні форуми або тренінги з електронної охорони здоров'я та телемедицини; це надає додаткову інформацію навчального характеру.

На основі лекційного матеріалу, дистанційних модулів для позааудиторної підготовки (про це більш детально буде сказано далі) та інших джерел навчальної інформації курсанти мають ретельно працювати на практичних заняттях для досягнення наступних цілей навчання:

1. Вміти здійснювати менеджмент медико-санітарної допомоги шляхом використання різних видів систем електронної охорони здоров'я, для чого необхідно вміти:

- використовувати основні принципи та методологію застосування електронної охорони здоров'я;
- визначати топологію, задачі та функції корпоративних медичних мереж та грід-систем;
- застосувати системи медичної ідентифікації;
- організувати, керувати та оцінювати ефективність систем електронного медичного документообігу.

2. Вміти ухвалювати управлінські рішення щодо вибору оптимальної телемедичної процеду-

Рис. 2. Лекція із застосуванням діагностичного обладнання з телемедицинськими функціями

ри для вирішення даної клінічно-організаційної проблеми, для чого необхідно вміти:

- визначати специфічні цілі в межах рутинного робочого процесу даного лікувально-профілактичного закладу для використання відповідних телемедицинських процедур;
- призначення, функціональні можливості та методи використання систем телемедичного консультування, телеметрії та телемоніторингу, телескринінгу, телеманіпулювання, телеприсутності, індивідуальної телемедицини;
- принципи концепції медичної допомоги, що сконцентрована на пацієнті.

3. Вміти ухвалювати рішення щодо оптимальної побудови телемедицинських систем для даного лікувально-профілактичного закладу або їх сукупності, для чого необхідно:

- знати основні види телемедицинських пристроїв, робочих станцій, особливості їх застосування;
- розуміти особливості, можливості, переваги та недоліки (клінічні, технічні, економічні тощо) кожного виду телемедицинських пристроїв, робочих станцій;

- вміти визначати специфічні завдання, умови та особливості робочого процесу даного лікувально-профілактичного закладу (або їх сукупності);

- вміти аналізувати ІТ-інфраструктуру лікувально-профілактичного закладу (або їх сукупності);
- володіти методичними підходами щодо формування інфраструктури для телемедичної діяльності.

4. Вміти здійснювати менеджмент системою охорони здоров'я шляхом комплексного використання телемедицинських систем різного типу та призначення, для чого необхідно:

- знати основні типи телемедицинських систем, економічно-технічні характеристики, особливості та можливості для вирішення окремих організаційно-управлінських задач;
- вміти здійснювати аудит діяльності лікувально-профілактичних закладів за результатами використання телемедицини;
- формувати етапну програму впровадження телемедицинських систем різного типу для оптиміза-

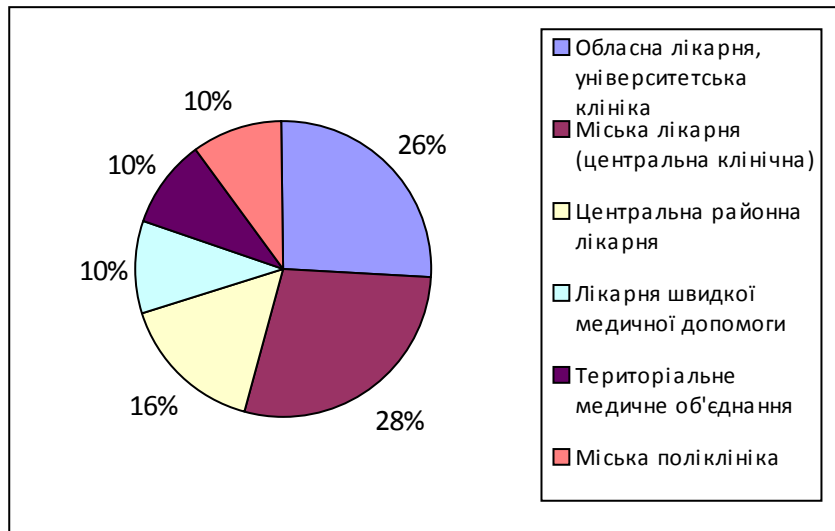

Рис. 3. Питома вага видів лікувально-профілактичних закладів, співробітники яких проходили навчання на циклі тематичного вдосконалення «Електронний менеджмент (телемедицина та інші інформаційні технології) в охороні здоров'я»

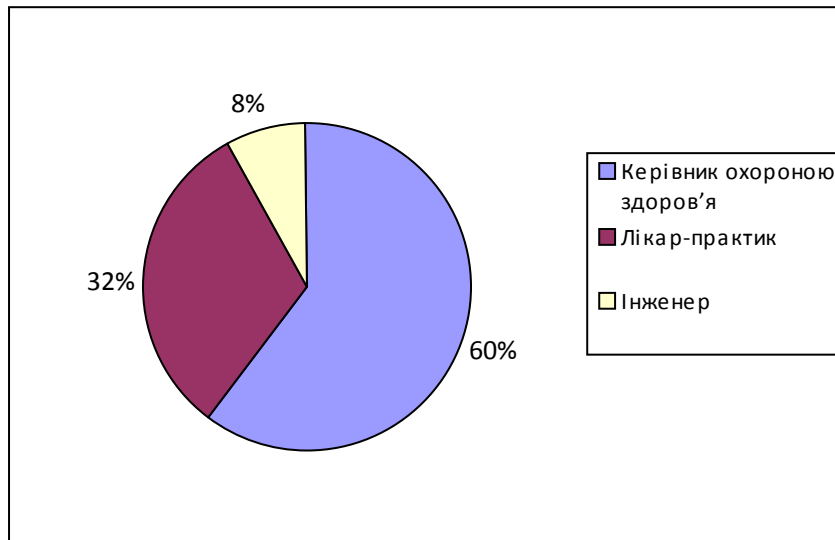

Рис. 4. Питома вага видів посад курсантів, що проходили навчання на циклі тематичного вдосконалення «Електронний менеджмент (телемедицина та інші інформаційні технології) в охороні здоров'я»

ції та підвищення ефективності системи охорони здоров'я на обласному та міському рівнях.

5. Вміти здійснювати телемедичне консультування для оптимізації лікувально-діагностичної роботи та підтримки раціональних клінічно-організаційних рішень, для чого необхідно:

- визначати показання до проведення синхронної або асинхронної телемедичної консультації;
- визначати оптимальний клінічний інструмент для телемедичного консультування відповідно до клінічної ситуації;
- здійснювати підготовку медичної інформації для телемедичної консультації;
- здійснювати контроль інформаційної безпеки;
- використовувати різноманітні інструменти для проведення телемедичної консультації;
- здійснювати оцінку ефективності телемедичного консультування.

6. Вміти організувати робочі процеси лікувально-профілактичного закладу з використан-

ням лікувально-діагностичних пристроїв із телемедичними функціями для забезпечення якісної та своєчасної медико-санітарної допомоги, вирішення кадрових та економічних проблем, для чого необхідно:

- оцінювати навантаження діагностичних служб і визначати потреби лікувально-профілактичного закладу в телемедичному обслуговуванні;
- здійснювати телемедичне консультування з використанням діагностичної апаратури з телемедичними функціями;
- здійснювати оцінку ефективності телемедичного консультування з використанням спеціалізованих пристроїв.

7. Вміти здійснювати менеджмент лікувально-профілактичним закладом за допомогою медичної інформаційної системи, для чого необхідно:

- оцінювати функціональні можливості та порівнювати різні види медичних інформаційних систем;

- використовувати основні складові медичної інформаційної системи, їх функції, задачі, особливості застосування;

- володіти принципами впровадження та оцінки якості роботи медичної інформаційної системи;

- застосовувати медичні інформаційні системи в професійній діяльності.

Банк тестів (формат А), набори задач (зокрема для розрахунку ефективності документообігу, оцінки результатів телемедичної консультації тощо) та спеціальна курсова робота дозволяють здійснювати поточний та підсумковий контроль знань, оцінити якість навчання.

Окремо слід навести опис елементів дистанційного навчання [3, 5], що використовуються при проведенні циклу «Електронний менеджмент (телемедицина та інші інформаційні технології) в охороні здоров'я». Для більш якісного та контрольованого засвоєння інформації, що виноситься на самостійну позааудиторну підготовку, ми використовуємо веб-платформу для дистанційного навчання, яка дозволяє створювати окремі навчальні модулі (що містять власне навчальні матеріали в стандарті SCORM, додаткові документи, інтернет-посилання, глосарії, засоби контролю у вигляді тестів, письмових завдань тощо), формувати з цих модулів курси для дистанційного навчання, здійснювати оперативний контроль позааудиторної роботи курсантів. Такий підхід дозволяє нам паралельно вирішувати дві важливі задачі:

- підвищення якості та контроль позааудиторної підготовки;

- здобуття практичних навичок з електронного та дистанційного навчання (у межах відповідної теми, змістовий блок 10).

Таким чином, ми дійсно реалізуємо такий принцип дистанційної освіти, як технологічність (відповідно до Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні від 20.12.2000 [8]): «Технологічність – використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини до світового інформаційного суспільства». Тобто, з одного боку, ми більш якісно навчаємо курсантів за різними темами, з другого, – надаємо можливість паралельно відпрацювати специфічні та необхідні для практичної діяльності навички з використання практичного інструмента електронної охорони здоров'я.

У даний час автоматизація робочих процесів у медицині здійснюється шляхом впровадження медичних інформаційних систем (МІС), які забезпечують комплексну електронну інтеграцію усіх підрозділів лікувально-профілактичного закладу, здійснення повного циклу електронного документообігу, оперативну роботу з даними та керування закладом. Ключовим моментом є те, що МІС впроваджують в усіх підрозділах закладу, що дозволяє здійснювати своєчасну та ефективну взаємодію, оперативний обмін інформацією, паралельну роботу з документацією, аудит діяльно-

сті тощо. Сукупність МІС, що побудовані в межах одного стандарту, у закладах охорони здоров'я є основою єдиного медичного простору. Вважаємо, що практичні навички із застосування комплексної МІС, до того ж побудованої відповідно до вимог міжнародного стандарту HL7, є одними з найважливіших для лікарів, що вивчають електронний менеджмент в охороні здоров'я. Для реалізації цього пункту на базі комп'ютерного класу нашої кафедри розгорнуто навчальну версію медичної інформаційної системи «Доктор Елекс» [6], однієї з найпоширеніших вітчизняних комплексних МІС. Під час проходження циклу курсанти, відповідно до змістового блоку 9, мають можливість власноруч ознайомитися з типовою комплексною МІС «Доктор Елекс», відпрацювати навички з формування в системі структури лікувально-профілактичного закладу, моніторингу потоків пацієнтів, створення графіка діяльності відділень та кабінетів, ведення медичної облікової документації (зокрема, карт стаціонарного (амбулаторного) хворого), аудиту роботи підлеглих з документацією, створення звітів та використання аналітики.

Окремої уваги заслуговує наступний елемент нашого циклу. У межах змістових блоків 1,3,5 курсантам надається інформація щодо стану розвитку національної телемедичної мережі МОЗ України, поточна ситуація, дані щодо технології, що використовуються в мережі, правові та організаційні аспекти [11]. Даний елемент навчального процесу виконується за допомогою відеоконференції між ДонНМУ та Державним науково-практичним клінічним центром телемедицини МОЗ України. Під час відеоконференції курсанти мають змогу отримати корисну та чітку інформацію «з перших рук», обговорити та з'ясувати принципи роботи та умови приєднання до національної телемедичної мережі.

Вважаємо дуже важливим сформулювати в курсантів усвідомлення того факту, що сучасна телемедицина (як ключовий компонент електронної охорони здоров'я) поєднує в собі дуже широкий перелік вельми різноманітних інструментів, систем, концепцій тощо. Отже, усвідомлення телемедицини як цілого арсеналу засобів для вирішення конкретних клінічно-організаційних проблем даного лікувально-профілактичного закладу є головним. Це ми формуємо на практичних прикладах, вчимо формулювати окремі проблеми, враховувати індивідуальні особливості, робити вибір оптимальних телемедичних систем (рис.2). Найпростіше цей прийом використовувати (під час навчання) на прикладі апаратних та програмних відеоконференцій. Розбір та аналіз застосування саме цих інструментів дозволяє формувати в курсантів диференційований підхід до створення телемедичної інфраструктури та в майбутньому уникнути помилок при ухваленні управлінських рішень [1, 2].

За перший рік існування циклу тематичного вдосконалення «Електронний менеджмент

(телемедицина та інші інформаційні технології) в охороні здоров'я» здійснено навчання близько 80 курсантів із 33 лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ), які розташовані в 9 областях України (зокрема – АР Крим, м. Донецьк та Донецька область, Івано-Франківська область, Луганська область, м. Львів, м. Суми, м. Тернопіль, м. Хмельницький, м. Чернігів). Слід звернути увагу, що майже половина курсантів працюють у ЛПЗ, що розташовані поза великих міст, та мають обслуговувати саме сільську місцевість.

На діаграмі (рис. 3) наведено питому вагу лікувально-профілактичних закладів різного рівня медико-санітарної допомоги.

Згідно з даними (рис. 4), переважна кількість курсантів працює в міських лікарнях, 80,0 % яких розташовані не в обласних центрах – 28,0 %, ЛПЗ третинного рівня медико-санітарної допомоги – 26,0 % та в центральних районних лікарнях – 16,0 %. При цьому переважна кількість курсантів (60,0 %) були керівниками лікувально-профілактичних закладів: головні лікарі та їх заступники становили в цій групі однакову кількість – по 40,0 %; завідувачі відділень – 20,0 %.

Таким чином, інформаційно-телекомунікаційні технології є невід'ємною частиною сучасної медицини, відомою під загальним поняттям електронна охорона здоров'я. Сучасний працівник, а особливо керівник лікувально-профілактичного закладу, повинен мати знання та навички, що дозволяють безперешкодно впроваджувати, використовувати та вдосконалювати різні інструменти електронної охорони здоров'я, зокрема телемедицини.

Література

1. Владимирский А.В. Телемедицина [монография] / Антон Вячеславович Владимирский. – Донецк: Изд-во «Ноулидж» (Донецкое отделение), 2011. – 436 с.
2. Опыт использования информационных технологий в очном и дистанционном обучении / А.В. Владимирский, В.Г. Климовицкий, А.К. Рушай [и др.] // Сб.науч.работ II Международ. конф. [«Стратегия качества в промышлен-

ности и образовании»]. – Варна, 2006. – Т. 2. – С. 200-201.

3. Розробка навчального модуля «Телемедицина в травматології та ортопедії» для адаптованої навчальної програми з телемедицини ISFTEH / А.В. Владимирский, В.Г. Климовицкий, О.Т. Дорохова [та ін.]: матеріали IV з'їзду спеціалістів з соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – Житомир, 2008. – Т. 1. – С. 28.
4. Дистанційна освіта: Науково-допоміжний показник / Укладачі: Кучерук Л.Ю., Полозенко Л.П. – К., 2008. – 43 с.
5. Казаков В.Н. Дистанционное обучение в медицине / В.Н. Казаков, В.Г. Климовицкий, А.В. Владимирский. – Донецк: Норд-Пресс, 2005. – 79 с.
6. Качмар В.О. Медичні інформаційні системи – стан розвитку в Україні / В.О. Качмар // Укр. ж. телемед. мед. телемат. – 2010. – Т. 8, № 1. – С. 12-17.
7. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. – К., 2000. – 12 с.
8. Актуальність підготовки керівників медичних закладів з основ телемедицини / В.М. Лобас, О.Т. Дорохова, А.В. Владимирский [та ін.]: матеріали Междунар. науч.-практ. конф., 11-13 марта, 2009 // Укр. ж. телемед. мед. телемат. – Донецк, 2009. – С. 112.
9. Лобас В.М. Методичні вказівки для курсантів з циклу «Електронний менеджмент (телемедицина та інші інформаційні технології)» / В.М. Лобас, А.В. Владимирский. – Донецьк, 2010. – 58 с.
10. Організаційно-управлінські аспекти створення телемедичної мережі / В.Г. Осташко, Г.О. Слабкий, М.В. Голубчиков [та ін.]. – <http://esemi.org.ua/uk/activities/publications/24-2009-06-23-09-09-39.html>.
11. Про затвердження Положення про дистанційне навчання: Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.01.2004 р. № 40 // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 15. – С. 1078.
12. WHO Resolution WHA58.28 eHealth / Resolutions and Directions. – WHO, 2005. – P.121-123.

ОРГАНИЗАЦИЯ ОБУЧЕНИЯ ЭЛЕКТРОННОМУ ЗДРАВООХРАНЕНИЮ И ТЕЛЕМЕДИЦИНЕ НА ФАКУЛЬТЕТЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ МЕДИЦИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

В.М. Лобас, А.В. Владимирский, Е.Т. Дорохова, В.Г. Осташко

Резюме. В Донецком национальном медицинском университете им. М. Горького организованы циклы тематического усовершенствования "Электронный менеджмент (телемедицина и другие информационные технологии) в здравоохранении". Цикл отличается применением современных педагогических технологий, использованием элементов дистанционного обучения при внеаудиторной подготовке и во время лекций, углубленным изучением медицинских информационных систем, комплексным и системным изучением телемедицины. Для обеспечения более качественного обучения подготовлено к изданию учебное пособие "Телемедицина в системе организации и менеджмента здравоохранения" объемом более 14 авторских листов, которое рекомендовано к изданию Центральным методическим кабинетом высшего медицинского образования МЗ Украины. За первый год существования цикла

отмечаем большую заинтересованность со стороны представителей разных медицинских структур. Успешно прошли обучение около 80 курсантов (преимущественно организаторов здравоохранения городских больниц) из 9 областей Украины.

Ключевые слова: образование, дистанционное обучение, электронное здравоохранение, телемедицина, методическое обеспечение.

ORGANIZATION OF TEACHING ELECTRONIC HEALTH CARE AND TELEMEDICINE AT THE FACULTY OF POSTGRADUATE EDUCATION OF THE MEDICAL UNIVERSITY

V.M. Lobas, A.V. Vladzimirskyi, O.T. Dorokhova, V.G. Ostashko

Abstract. Cycles of thematic advanced training “Electronic management (telemedicine and other information technologies) in the field of health protection” have been organized at Donetsk National Medical University named after M. Gorkyi. The cycle is distinguished by the use of modern pedagogical technologies, the application of the elements of distant education in case of extracurricular training and during a lecture, an in-depth study of medical information systems, a complex and systemic study of telemedicine. To ensure a more qualitative education a training aid has been prepared to be published - “Telemedicine in the system of the organization and management of health protection” numbering 14 author’s sheets which is recommended by the Central Methodological Centre of Higher Medical Education of Ukraine’s MHP. A great interest was evinced in it on the part of representatives of different medical structures during the first year of the cycle existence. About 80 students completed the course of studies successfully (predominantly organizers of health care of municipal hospitals) from 9 regions of Ukraine.

Key words: education, distant education, electronic health care, telemedicine, methodological software.

National Medical University named after M. Gorkyi (Donets’k)

Рецензент – доц. В.М. Ходоровський

Buk. Med. Herald. – 2012. – Vol. 16, № 3 (63), part 1. – P. 161-167

Надійшла до редакції 021.03.2012 року